

به نام خداوند جان و خرد

آثار و کتاب‌ها و منابعی که در شورای انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز برای چاپ و انتشار تصویب می‌شود در مجموع در سه گروه: **تالیف، ترجمه، تصحیح**، دسته‌بندی می‌گردد که هرکدام چند زیرمجموعه را در بر می‌گیرد؛ به شرح زیر:

گروه نخست: تالیف

الف. تالیف:

تألیف حاصل اندیشه، تجربه و مطالعه‌ی هدف‌دار نویسنده در موضوعی خاص است به ترتیبی که نویسنده با عرضه‌ی مطالب از زبان خود یا از دیدگاهی متفاوت، اثری جدید با ساختاری منسجم ایجاد می‌کند.

نکته ۱:

۱. حداقل پنج منبع از مجموعه منابع مورد استفاده در کتاب از آثار و پژوهش‌های پیشین مؤلف/ مؤلفین برگرفته شده باشد.
۲. تمام اسنادهای مستقیم و غیرمستقیم مورد استفاده در متن اثر باید به صورت ارجاع درون‌متنی ذکر شود.
۳. نویسنده در مقدمه‌ی کتاب درباره‌ی ساختار اثر و محتوای هر یک از فصل‌ها (موضوع محوری فصل) و پیشینه‌ی موضوع توضیح دهد. همچنین ضمن معرفی آثار و منابع اصلی مورد استفاده، وجه امتیاز اثر حاضر را بیان کند.
۴. در پایان هر فصل منابع به ترتیب استفاده در متن ذکر شود و در پایان کتاب مجموعه‌ی کامل منابع به صورت الفبایی بر اساس نام نویسنده و مشخصات کامل منبع، تنظیم شود.
۵. آثاری که حاصل تالیف نویسندگان است، لازم است ضمن تعیین نویسنده‌ی مسئول، نام تمام نویسندگان بنا به توافق همه‌ی اعضای گروه بر روی جلد (یا در صفحه نخست داخل جلد) نوشته شود.

نکته ۲:

در مواردی خاص تألیف می‌تواند به اثری خلاقانه که بر اثر تجربه، تحقیق و ابداع پژوهشگر حاصل شده باشد نیز اطلاق شود. شرط لازم برای این دسته از آثار آن است که نتایج یا روش‌های به کار گرفته‌شده در

تدوین اثر، منحصر به فرد باشد به گونه‌ای که در موضوع مربوط به خود به عنوان منبع استنادی به کار گرفته شود.

امتیاز: بسته به کیفیت اثر و ضرورت آن و ساختار تدوین کتاب، تا سقف ۱۵ امتیاز برای اثر در نظر گرفته می‌شود.

ب. تالیف و گردآوری:

تالیف و گردآوری به آثاری گفته می‌شود که افزون بر بخش‌هایی که حاصل تجربه و تحقیق مولف/ مولفان است با بهره‌مندی از مجموعه‌ای از آثار دیگر (مقاله، یک یا چند فصل از یک کتاب،...) با محوریت و هماهنگی با موضوع کتاب پدید آمده است. بدیهی است در این دسته آثار، جمع‌آوری و تدوین و هماهنگی مطالب، و چهارچوب ارائه‌ی آن به تسلط علمی گردآورنده/ گردآورندگان بر موضوع احتیاج دارد.

نکته ۱:

لازم است:

۱. حداقل سه منبع از مجموعه منابع، از آثار تألیفی گردآورنده/ گردآورندگان باشد.
۲. گردآورنده/ گردآورندگان در مقدمه‌ی کتاب درباره‌ی ساختار اثر و محتوای هر یک از فصل‌ها (موضوع محوری فصل) و پیشینه‌ی موضوع توضیح دهد. همچنین ضمن معرفی آثار و منابع اصلی مورد استفاده، وجه امتیاز اثر حاضر را بیان کند.
۳. در پایان هر فصل منابع به ترتیب استفاده در متن ذکر شود و در پایان کتاب مجموعه‌ی کامل منابع به صورت الفبایی بر اساس نام نویسنده و مشخصات کامل منبع، تنظیم گردد.
۴. افزون بر نام گردآورنده/ گردآورندگان نام تمام نویسندگان بنا به توافق اعضای گروه بر روی جلد (یا در صفحه نخست داخل جلد) نوشته شود.

نکته ۲. تالیف و ترجمه:

در صورتی که بخش‌هایی از کتاب، به طور مستقیم از آثار و کتاب‌های دیگر، ترجمه و در متن، گنجانده شده باشد، تالیف و ترجمه به حساب می‌آید.

لازم است در این گونه آثار موازین تالیف و گردآوری رعایت شود، و نیز بخش‌های ترجمه شده باید در خدمت محتوای اثر و به گونه‌ای باشد که هماهنگی معنایی و چارچوب ساختاری اثر حفظ شود. همچنین لازم است شرایط دقیق ترجمه در بخش‌های ترجمه شده رعایت شود. (به بخش ترجمه مراجعه فرمایید).
امتیاز: بسته به کیفیت اثر و ضرورت آن و ساختار تدوین کتاب، تا سقف ۱۰ امتیاز برای اثر در نظر گرفته می‌شود.

د. گردآوری:

کتابی که از مجموعه مقاله‌ها یا آثار چاپ شده‌ی نویسندگان و پژوهشگران در یک حوزه‌ی علمی خاص فراهم آمده باشد و گردآورنده به جز جمع‌آوری مطالب و تدوین و ترتیب آن‌ها هیچ دخالت دیگری در متن نداشته است، گردآوری نامیده خواهد شد بدیهی است تمام ضوابط مربوط به ارجاع‌دهی درون‌متنی و فهرست منابع، در این گونه آثار نیز لازم است رعایت شود.

نکته:

در صورتی که در اثر از بخشی یا فصلی از یک کتاب استفاده شده، کسب اجازه نویسنده‌ی کتاب ضروری است.

امتیاز: بسته به کیفیت اثر تا سقف ۵ امتیاز برای آن در نظر گرفته می‌شود.

گروه دوم: ترجمه

الف. ترجمه:

ترجمه برگردانی دقیق و بی کم و کاست از متن کامل یک کتاب از زبانی دیگر به زبان فارسی معیار است، به گونه‌ای که به جز اختیارات رایج در فن ترجمه، هیچ تصرف دیگری در متن صورت نگرفته باشد.

نکته:

۱. پسندیده‌تر است که اثر ارائه شده برای نخستین بار به فارسی ترجمه شده باشد؛ در غیر این صورت لازم است مترجم ضمن ارائه‌ی اطلاعات کتاب‌شناسی ترجمه یا ترجمه‌های پیشین، ضرورت ترجمه‌ی دوباره‌ی اثر و برتری‌های ترجمه‌ی حاضر را نسبت به ترجمه‌های پیشین، بیان کند.
۲. ضروری است که مترجم مدرکی دال بر آگاهی نویسنده یا ناشر از ترجمه‌ی اثر ارائه نماید.
۳. ضروری است که مترجم یک نسخه یا کپی یک نسخه از اثر اصلی را با مشخصات کامل شامل: عنوان اصلی، نام نویسنده، نام انتشاراتی، سال نشر، محل نشر و سایر اطلاعات ضروری مندرج در شناسنامه‌ی اثر، به همراه متن ترجمه شده ارائه نماید.

ب. ترجمه و تحقیق:

ترجمه‌هایی که از کتابی خاص صورت بگیرد اما مترجم بنا به ضرورت، نکته‌های توضیحی یا نظریه‌ها و تحلیل‌های شخصی خود را خارج از متن کتاب، به صورت پانویس یا یادداشت‌های آخر متن (حواشی و تعلیقات) اضافه نماید.

نکته:

بدیهی است تمام ضوابطی که در مورد ترجمه بیان شد، در مورد ترجمه و تحقیق نیز لازم است اجرا شود. امتیاز: بنا به کیفیت ترجمه و ضرورت آن و نیز حجم کتاب، به شرط آن که حداقل ده درصد از متن ترجمه حاصل تحقیق مترجم باشد.

امتیاز: بنا به کیفیت ترجمه و ضرورت آن و نیز حجم کتاب تا سقف ۷ امتیاز برای آن در نظر گرفته می‌شود.

گروه سوم: تصحیح انتقادی

تصحیح انتقادی حاصل مقابله‌ی حداقل دو نسخه‌ی خطی از یک متن کهن پارسی است که به خط و نگارش امروزی و در صورت نیاز با فصل‌بندی و عنوان‌بندی جدید فراهم آمده باشد. هدف اصلی از تصحیح متن، فراهم آوردن صورتی ویراسته از آثار ارجمند خطی به صورت چاپی برای استفاده‌ی پژوهندگانی است که به دلیل دسترسی نداشتن به نسخه‌ی خطی و نیز نداشتن دانش و تخصص کافی برای خواندن متن خطی، قادر نیستند به طور مستقیم از این آثار بهره‌مند شوند. از این‌رو در تصحیح آثار کهن افزون بر مهارت خواندن نسخه‌های خطی و مهارت در نسخه‌شناسی و آشنایی با تاریخ ادبیات، توانایی ویرایش و پردازش متن به صورت قابل فهم برای همگان نیز ضروری است.

تبصره: آثار تک نسخه به شرطی در زمره‌ی تصحیح قرار می‌گیرند که مصحح بخش‌های نامفهوم را به صورت قیاسی تصحیح کند و در هر موردی که بنا به نظر مصحح تغییر یا تصحیحی صورت گرفته، توضیحی انتقادی و مبتنی بر پژوهش، به صورت پاورقی ارائه شود. در غیر این صورت اثر با عنوان تصحیح منظور نمی‌گردد و عنوان «به کوشش...» برای پدیدآورنده در نظر گرفته می‌شود.

نکته:

۱. ضروری است که مصحح در مقدمه درباره‌ی هر یک از نسخه‌ها و ویژگی‌های آن‌ها توضیح دهد و نسخه اساس را معرفی نماید.
۲. مصحح باید تا آن جا که ممکن است از نسخه‌های اصلی [خطی] استفاده نماید و در صورت استفاده از نسخه چاپی (قدیم، چاپ سنگی و...) ضروری است که صحت و اعتبار نسخه چاپی را اثبات نماید.
۳. ضروری است که نسخه بدل‌های مربوط به موارد تصحیحی در ذیل هر صفحه آورده شود و در صورتی که مصحح در مواردی از نسخی اساس عدول کرده و نسخ بدل را در متن آورده است، دلایلی برای این رجحان اقامه نماید.

۴. بهتر است در مقدمه درباره‌ی اهمیت اثر، تاریخ کتابت، ویژگی‌های سبکی، زبانی و محتوایی آن و نیز درباره‌ی نویسنده مطالبی نگاشته شود یا به عبارت دیگر اثر و نویسنده‌ی آن به طور جامع معرفی گردد.

۵. بهتر است در انتهای کتاب نمایه‌های لازم برای راهنمایی خواننده درج گردد.

امتیاز: بسته به تعداد نسخه‌های مقابله شده و بسته به دقت مصحح و نگاه انتقادی و کیفیت متن تصحیح شده و نیز توضیحات و حاشیه‌های لازم، **تا سقف ۱۰** امتیاز برای اثر در نظر گرفته می‌شود.